

**Pohjois-Karjalan Osuuskaupan
hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä
Corporate Governance Statement**

SISÄLLYS

Johdanto	3
1 Alueosuuskauppa ja S-ryhmä	3
2 Alueosuuskauppa	3
21 Tehtävät	3
22 Osuuskauppakonsernin rakenne	3
23 Johtamisprosessi	5
24 Sovellettavat säännökset	5
3 Keskeiset hallintoelimet	5
31 Edustajisto	5
32 Hallintoneuvosto	5
321 Kokoonpano ja toimikausi	6
322 Kokouskäytäntö, päätöksenteko jaitsearviointi	6
323 Hallintoneuvoston tehtävät	6
324 Hallintoneuvoston puheenjohtaja	6
325 Vuosi 2022	7
326 Vuosi 2023	7
33 Hallitus	7
331 Kokoonpano ja toimikausi	7
332 Tehtävät	7
333 Kokouskäytäntö, päätöksenteko jaitsearviointi	7
334 Vuosi 2022	8
335 Vuosi 2023	8
3.4. Toimitusjohtaja	8
3.5. Johtoryhmä	8
3.6. Tytäryhtiöt	8
3.7. Hallituksen, hallintoneuvoston ja johtoryhmän jäsenten riippumattomuus	8
4 Johdon palkitseminen ja osuuskaupan tulos- ja suoritepalkkiojärjestelmä	9
41 Tulospalkkio	9
42 Suoritepalkkio	9
43 Voittopalkkio	9
44 Kannustepalkkio	9
45 Henkilöstörahasto	9
5 Tilintarkastus	9
51 Valinta	9
52 Vuosi 2022	10
53 Vuosi 2023	10
6 Sisäinen valvonta, sisäinentarkastus ja riskienhallinta	10
7 Taloudellinen raportointi	10
8 Muu tiedottaminen	10
9 Corporate GovernanceStatementin päivitys	10

Johdanto

Alueosuuskaupan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää kuvaavassa selostuksessa (Corporate Governance Statement) kerrotaan, millä tavoin hyvää hallintotapaa ja omistajaohjausta noudatetaan S-ryhmän alueosuuskaupoissa. Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä perustuu osuuskuntalakiin ja muuhun toimintaa säätelevään lainsäädäntöön, osuuskaupan sääntöihin ja hallintoelinten hyväksymiin ohjesääntöihin ja työjärjestyksiin sekä yleisiin Corporate Governance-suosituksiin.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmässä määritellään muun muassa osuuskaupan keskeisten hallintoelinten tehtävät ja vastualueet, tytäryhtiöiden roolit ja hallinto, tulospalkkausjärjestelmän perusteet sekä sisäinen valvonta ja taloudellinen raportointi.

Selostuksen tavoitteena on lisätä osuuskaupan toiminnan läpinäkyvyyttä sekä parantaa tiedonkulkua asiakasomistajille ja muille osuuskaupan sidosryhmille. Avoimuuden on tarkoitus myös lisätä kiinnostusta osuuskaupan toimintaa kohtaan.

Keskuskauppakamari, HEX Oyj:n ja Elinkeinoelämän Keskusliitto julkistivat vuonna 2003 listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevan suosituksen. Keskuskauppakamarin tammikuussa 2006 julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudeltaan huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa nykyistä, vain listayhtiöille pakollista, suositusta siltä osin kuin se on niiden toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista. Asiassa tulee noudattaa comply or explain -periaatetta eli poikkeaminen ja syy poikkeamiseen on ilmoitettava. Tällaisia yhteisöjä kannanoton mukaan ovat siis esimerkiksi laajasti omistetut osuuskunnat.

HEX Oyj:n, Keskuskauppakamarin ja Elinkeinoelämän Keskusliiton julkistama suositus on laadittu listattuja osakeyhtiöitä ajatellen. Suositus ei sellaisenaan sovellu kaikilta osin osuuskauppojen käyttöön, koska osuuskunnat ovat erilaisia osakeyhtiöihin verrattuna. Osuuskuntien erityispiirteet ilmenevät muun muassa toiminnan tarkoituksessa ja päämäärissä, omistuksen luonteessa, tuloksenjakotavoissa sekä myös päätöksen teossa.

Alueosuuskaupan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää kuvaava selostus noudattaa rakenteellisesti ja sisällöltään listayhtiöille annettua suositusta. Siinä otetaan kuitenkin huomioon osuustoiminnallisen yritysmuodon erityispiirteet ja todetaan yllä mainitusta suosituksesta poikkeamat sekä niiden perustelut.

1 Alueosuuskauppa ja S-ryhmä

Pohjois-Karjalan Osuuskauppa (PKO) on S-ryhmään kuuluva alueosuuskauppa, joka toimii 12 kunnan alueella Pohjois-Karjalassa. Lisäksi toimialueeseen kuuluu myös Rautavaaran kunta. Osuuskaupan omistavat sen 105 846 (31.12.2022) jäsentä, joita osuuskaupan sääntöjen mukaan kutsutaan asiakasomistajiksi.

S-ryhmä on osuuskauppojen ja niiden omistaman Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan ja tämän tytäryhtiöiden (SOK-yhtymä) muodostama yhteis-toimintaverkosto. S-ryhmän toiminta-ajatuksena on tuottaa palveluja ja etuja asiakasomistajille. S-ryhmään kuuluu 19 alueosuuskauppaa ja kuusi paikallisosuuskauppaa. Osuuskauppojen omistama Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta toimii eri osuuskauppojen keskusliikkeenä ja tuottaa niille hankinta-, asiantuntija- ja tukipalveluita. SOK vastaa myös ryhmän strategisesta ohjauksesta ja liiketoimintaketjujen kehittämisestä.

S-ryhmän palvelut asiakasomistajille tuotetaan ensisijaisesti alueellisten osuuskauppojen toimesta, mutta palveluita täydennetään myös SOK:n tytäryhtiöiden harjoittamalla liiketoiminnalla sekä partnereiden tuottamilla palveluilla.

2 Alueosuuskauppa

2.1 Tehtävät

Osuuskaupan sääntöjen mukaan sen tehtävänä on liiketoimintaa harjoittamalla tuottaa palveluja ja etuja jäsenilleen ja näin edistää jäsentensä taloudellista hyvinvointia. Osuuskaupan liiketoiminta-alueet ovat päivittäistavara-, käyttötavara-, polttoneste-, matkailu- ja ravitsemiskauppa sekä palveluliiketoiminta.

2.2 Osuuskauppakonsernin rakenne

Osuuskauppakonserniin kuuluu emo-osuuskauppa PKO, sen 100 prosenttisesti omistamat tytäryhtiöt Pohjois-Karjalan terveyspalvelut Oy, PKO-Karelia Oy ja Kiinteistö Oy Joensuun Kaupunginportti (77 %). Osakkuusyhtiöt: Keskinäinen Kiinteistö Oy Uimaharjun Lähipalvelukeskus (44,2 %).

Toimintaorganisaatio:

POHJOIS-KARJALAN OSUUSKAUPAN JOHTORYHMÄ

Juha Kivelä
toimitusjohtaja
hallituksen puheenjohtaja

Antti Pölönen
talousjohtaja

- talous
- hallinto
- ICT

Henrik Härkönen
toimialajohtaja

- vähittäiskauppa
Prisma, Sokos,
S-marketit, Salet

Saija Viiliäinen
kehitysjohtaja

- ABC-toimiala
- PK Terveys
- S-parturi-kampaamot

Satu Näsärö
toimialajohtaja

- majoitus- ja ravitsemiskauppa

Mika-Jussi Mononen
henkilöstöjohtaja

- henkilöstöhallinto

Petri Vähä
viestintä- ja
vastuullisuusjohtaja

- viestintä
- vastuullisuus
- sponsorointi
- asiakasomistajuus
- S-Pankki
- S-Business

23 Johtamisprosessi

Pohjois-Karjalan Osuuskaupan johtamisprosessi koostuu yritysrakenteesta, strategioista, käytettävistä johtamisperiaatteista sekä johtamista tukevista raportointi- ja tietojärjestelmistä. Johtaminen perustuu osuuskaupan yhtenäiseen johtamisjärjestelmään, joka on osa S-ryhmän yhteistä johtamisjärjestelmää.

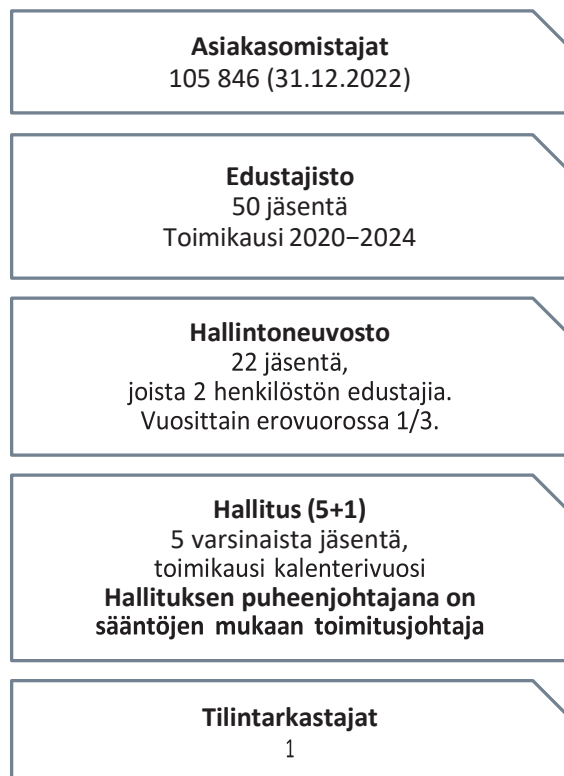
PKO hyödyntää liiketoiminnassaan ja tukipalveluisaan S-ryhmän yhteisiä ketjuohjausorganisaatioita.

24 Sovellettavat säännökset

Pohjois-Karjalan Osuuskauppa on suomalainen osuuskunta, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osuuskuntalakea, osuuskaupan sääntöjä, hallintoelinten hyväksymiä ohjesääntöjä ja työjärjestyksiä sekä toimialojen toimintaa koskevia muita säännöksiä ja SOK:n asettamia sääntöjä. Tytäryhtiöiden toimintaa säätelevät osakeyhtiölaki sekä eri säädöksiin ja ohjeisiin perustuvat yhtymän toimintaa ohjaavat konserniperiaatteet.

3 Keskeiset hallintoelimet

Osuuskaupan keskeiset hallintoelimet on kuvattualla olevassa kaaviossa:

31 Edustajisto

Alueosuuskaupassa omistajille kuuluvaa ylintä päätäntävaltaa käyttää edustajisto, niissä asioissa, jotka sille lain ja sääntöjen mukaan on määrätty. Edustajiston tehtävät käyvät ilmi osuuskaupan säännöistä sekä edustajiston itselleen päättämistä työjärjestyksistä.

Edustajisto valitaan vaalilla osuuskaupan jäsenistä joka neljäs vuosi. Vaalia varten jäsenet asettavat ehdokkaat edustajiston vaalijärjestyksen mukaisella menettelyllä. Varsinaisen toimielinroolinsa lisäksi edustajistolla on merkittävä asema laajan kontaktipinnan muodostajana asiakasomistajien ja osuuskaupan johdon välillä.

Pohjois-Karjalan Osuuskaupassa edustajiston vaaleissa edustajistoon valittiin 50 jäsentä kolmelta eri jäsenalueelta. Alue 1 käsittää Joensuun, josta valittiin 21 jäsentä. Alueeseen 2 kuuluvat Joensuun ympäristökunnat, joista valittiin 19 jäsentä. Jäsenmäärä jakautui suhteellisesti alueilla asuvien asiakasomistajien mukaan. Alue 3 käsittää Juuan, Nurmeksen ja Rautavaaran, joista valittiin 10 jäsentä. Jäsenmäärä on määritelty siirtymäsäännössä.

Sääntöjen mukaisesti edustajisto kokoontuu kahdesti vuodessa, mutta tarvittaessa sen on mahdollisuus pitää ylimääräisiä kokouksia. Kevätkokouksessa edustajiston tärkeimmät tehtävät ovat tilinpäätösasioiden käsittely ja voitonjaosta päättäminen, vastuuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Lisäksi edustajisto valitsee nimeämisvaliokunnan valmistelemaan mm. syyskokouksessa toimitettavia valintoja. Syyskokouksessa edustajiston tärkeimpiin tehtäviin kuuluu hallintoneuvoston erovuoroisten jäsenten ja tilintarkastajien valinta.

Yksittäisistä edustajiston päätäntävaltaan kuuluvista asioista tärkeimpiä ovat sääntöjen muuttaminen ja mahdolliset osuuskaupan toiminnan lopettamiseen tai sulautumiseen liittyvät päätökset.

Edustajiston jäsenet löytyvät oheisen linkin kautta: www.pko.fi (Tietoa meistä / Hallinto ja johto / Edustajisto).

32 Hallintoneuvosto

Osuuskuntalaki ei edellytä hallintoneuvoston asettamista, mutta Pohjois-Karjalan Osuuskaupan säännöissä on määritelty hallintoneuvoston olevan osa hallintomallia. Mittavan omistajamäärän osallistuminen päätöksentekoon edellyttää laajaa luottamushenkilö- ja omistajaedustusta hallinnossa ja siten osuuskunnan toiminnassa hallintoneuvostolla on tärkeä rooli.

Hallintoneuvosto edustaa omistajia ja toimii sille kuuluvan valvontatehtävän lisäksi päätöksentekoforumina keskeisimpien strategisten kysymysten osalta. Hallintoneuvostolla on myös säännöissä todettuja liiketoimintaan liittyviä tehtäviä ja päättäntävaltaa. Varsinaiset operatiiviseen johtamiseen liittyvät asiat kuuluvat osuuskunnan hallitukselle ja toimivalle johdolle.

Hallintoneuvoston tehtävät ovat osuuskaupassa huomattavasti laajemmat kuin listatuissa osakeyhtiöissä, joissa Corporate Governance -suosituksen mukaan hallintoneuvoston toimivalta on rajattava mahdollisimman suppeaksi. Osuuskaupassa hallintoneuvoston rooli on merkittävämpi, jotta riittävä omistajaohjaus voidaan varmistaa osuuskuntamuotoisessa yritystoiminnassa. Osuustoiminnan tavoitteena on hoitaa tehokkaasti yhteisiä asioita ja toiminnassa pyritään aidosti varmistamaan omistajien kattava osallistuminen päätöksentekoon.

3.2.1 Kokoonpano ja toimikausi

Hallintoneuvostoon kuuluu 22 jäsentä, joista edustajisto valitsee 20. Muut kaksi ovat osuuskaupan palveluksessa olevia henkilöstön edustajia, jotka on valittu henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnosta annettuun lakiin perustuvan sopimuksen mukaisesti. Tämän sopimuksen mukaan toinen on yrityksen esimiesten edustaja ja toinen työntekijöiden. Näille edustajille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet saman sopimuksen perusteella. Vuosittain jäsenistä eroaa kolmasosa (1/3). Hallituksen jäsen ei saa kuulua hallintoneuvostoon.

Hallintoneuvostoon valitaan ensisijaisesti sellaisia osuuskaupan jäseniä, joilla on riittävä hallinnollisten ja liiketaloudellisten asioiden tuntemus, ottamalla lisäksi huomioon, että hallintoneuvostossa tulevat osuuskaupan toimialue ja jäsenistö mahdollisimman tasapuolisesti edustetuiksi. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan osuuskaupan jäsenistä kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Valittavien tulee valintahetkellä asua osuuskaupan toimialueella. Henkilöä ei voida valita hallintoneuvostoon, mikäli hän on täyttänyt ennen toimikauden alkua 65 vuotta.

3.2.2 Kokouskäytäntö, päätöksenteko ja itsearviointi

Hallintoneuvosto valitsee järjestäytymiskokouksessa kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joka varsinaisen puheenjohtajan estyneenä ollessa hoitaa tämän tehtäviä.

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kolme kertaa vuodessa. Hallintoneuvosto on päätäntävaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet jäsenistä. Päätökseksi tulee sekä asiassa että vaalissa se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai jos äänet menevät tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Poikkeuksena puheenjohtajan vaali, jossa arpa ratkaisee.

Hallintoneuvosto arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojansa tekemällä itsearviointin kerran vuodessa.

Hallituksen jäsenillä ja tilintarkastajilla on hallintoneuvoston kokouksissa oikeus olla läsnä sekä käyttää puhevaltaa. Hallintoneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen.

3.2.3 Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tärkeimmät tehtävät jakaantuvat kolmeen aihealueeseen:

- liiketoiminnan valvonta
- osuuskaupan toiminnan huomattavasta supistamisesta ja laajentamisesta päättäminen ja strategian vahvistaminen sekä
- hallituksen ja toimitusjohtajan valinta.

Hallintoneuvoston tehtävissä korostuvat valvontaan liittyvät kysymykset. Hallintoneuvosto saa hallitukselta ja toimitusjohtajalta säännöllisin väliajoin, käytännössä hallintoneuvoston kokouksissa, riittävät ja havainnolliset tiedot osuuskaupan tilasta ja kehityksen suunnasta.

Toinen merkittävä hallintoneuvoston tehtävä on alueosuuskaupan strategioiden vahvistaminen. Tähän ryhmään kuuluvia asiakokonaisuuksia ovat mm. liiketoiminnan painotukset ja keskeiset toimintaperiaatteet. Asioita käsitellessään hallintoneuvosto ottaa huomioon SOK:n hallintoneuvostossa päätetyt S-ryhmän strategiset tahtotilat.

Kolmas hallintoneuvoston avaintehtävä on hallituksen ja toimitusjohtajan valinta. Lisäksi hallintoneuvosto asettaa nimeämisvaliokunnan valmistelemaan hallituksen jäsenten valintaa.

3.2.4 Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallintoneuvoston kokouksen johtamisen lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajan keskeisiä tehtäviä ovat mm. valmistella hallintoneuvostolle esitettävät asiat yhdessä hallituksen kanssa sekä päättää yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajien kanssa toimitusjohtajan palkka- ja muista eduista hallintoneuvoston tarvittaessa antamien ohjeiden mukaisesti.

3.25 Vuosi 2022

Hallintoneuvostossa vuonna 2021 oli 20 jäsentä. Lisäksi hallintoneuvostoon kuului kaksi henkilöstön kolmeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaa edustajaa.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2022 neljä kertaa. Hallintoneuvoston jäsenen palkkio oli vuonna 2022 edustajiston kokouksen päätöksellä 250 euroa kultakin kokoukselta tai tehtävään kuuluvalta toimitukselta päivässä. Hallintoneuvoston puheenjohtajan palkkio oli 1 410 euroa kuukaudessa ja varapuheenjohtajan palkkio 520 euroa kuukaudessa. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön mukaisesti.

3.26 Vuosi 2023

Hallintoneuvostossa vuonna 2022 on 20 jäsentä. Lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kaksi henkilöstön kolmeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaansa edustajaa.

Hallintoneuvoston jäsenen palkkio on vuonna 2023 edustajiston kokouksen päätöksellä 250 euroa kultakin kokoukselta tai tehtävään kuuluvalta toimitukselta päivässä. Hallintoneuvoston puheenjohtajan palkkio on 1 410 euroa kuukaudessa ja varapuheenjohtajan palkkio 520 euroa kuukaudessa. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön mukaisesti.

Hallintoneuvoston jäsenet löytyvät oheisen linkin kautta: www.pko.fi (Tietoa meistä / Hallinto ja johto / Hallintoneuvosto).

33 Hallitus

3.3.1 Kokoonpano ja toimikausi

Hallituksen muodostavat toimitusjohtaja ja viisi hallintoneuvoston kalenterivuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Viimeksi mainittujen tulee toimikauden alussa olla osuuskaupan jäseniä ja alle 65-vuotiaita. Hallitukseen valittavalla tulee olla liiketaloudellisten ja hallinnollisten asioiden hyvä tuntemus. Hallituksen jäseneltä on saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Hallituksen puheenjohtaja on toimitusjohtaja osuuskaupan sääntöjen nojalla. Hallitus valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan varapuheenjohtajan, joka ei saa olla osuuskaupan palveluksessa. Hallituksen jäsenten enemmistö koostuu asiakasomistajien edustajista eli hallintohenkilöistä.

Osuuskaupan hallintoneuvosto, laajan omistusketän edustajana, valitsee hallituksen jäsenet. Valinnan valmistelutyön tekee hallintoneuvoston valitsema nimeämisvaliokunta. Omistajat saavat riittävän tiedon jäsenehdokkaista hallintoneuvoston jäsenten kautta, mikä on myös suosituksen tavoitteena. Hallintoneuvoston valintamenettely varmistaa omistajien vaikuttamismahdollisuudet hallituksen kokoonpanoon ja sitä kautta koko osuuskaupan toimintaan.

3.3.2 Tehtävät

Hallituksen tehtävänä on edustaa osuuskaupan etua huolellisesti ja hoitaa sen asioita osuuskauntalain, osuuskaupan sääntöjen, edustajiston ja hallintoneuvoston päätösten sekä hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallitus vastaa osuuskaupan liiketoiminnan menestyksellisyydestä. Hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- päättää osuuskaupan strategiat ja tavoitteet
- päättää vuosittain osuuskaupan taloudelliset kokonaistavoitteet ja tarvittavat toimintasuunnitelmat
- päättää investoinnit
- johtaa ja valvoo operatiivista liiketoimintaa

Osuuskaupan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmässä Corporate Governance -suosituksessa mainittujen valiokuntien tai niitä vastaavien elinten perustamisesta päättää hallintoneuvosto.

Hallituksen ulkopuolinen nimeämisvaliokunta on nähty hallituksen sisäistä nimitysvaliokuntaa tarkoituksenmukaisemmaksi osuustoiminnallisessa yrityksessä johtuen hallitus-hallintoneuvosto-hallintomallista. Hallituksen yhteyteen perustettava palkitsemisvaliokunta ei ole tarpeellinen, koska palkitsemiseen liittyvät päätökset tehdään hallintoneuvostossa.

3.3.3 Kokouskäytäntö, päätöksenteko ja itsearviointi

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet sen jäsenistä on paikalla. Hallituksen kokoukset valmistelee toimitusjohtaja. Hallintoneuvoston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Hallituksen kokouksesta laaditaan päätöspöytäkirja, jonka hallitus hyväksyy allekirjoituksin seuraavassa kokouksessa. Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojansa tekemällä itsearvioinnin kerran vuodessa.

3.34 Vuosi 2022

Hallintoneuvosto valitsi 17.12.2021 hallitukseen neljä jäsentä, joiden toimikausi alkoi 1.1.2022 ja päättyi 31.12.2022. Hallitus kokoontui 11 kertaa vuoden 2022 aikana. Osuuskauppaan työsuhteessa olevat hallituksen jäsenet (toimitusjohtaja ja sihteeri) eivät saaneet erillistä korvausta hallitustyöskentelystä.

Vuonna 2022 hallituksen jäseninä toimivat:

Juha Kivelä (pj.)
Martti Toivanen (vpj.)
Jani Karjalainen
Timo Partanen
Ari Punkkinen
Anu Puusa

Hallituksen sihteeri: Antti Varis

3.35 Vuosi 2023

Hallintoneuvosto valitsi 16.12.2022 hallitukseen viisi jäsentä, joiden toimikausi alkoi 1.1.2023 ja päättyi 31.12.2023.

Vuonna 2023 hallituksen jäseninä toimivat:

Juha Kivelä (pj.)
Anu Puusa (vpj.)
Heidi Hämäläinen
Timo Partanen
Juho Pesonen
Ari Punkkinen
Anu Puusa

Hallituksen sihteeri: Antti Varis (7/2023 asti) ja Antti Pölönen (8/2023 alkaen).

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkiot vuosittain. Hallituksen jäsenten kokouspalkkio vuonna 2023 on 420 € kokoukselta. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan 798 €:n suuruinen kuukausikorvaus. Tehtävän hoitamiseen liittyvät toteutuneet matkakulut korvataan osuuskaupan matkustussäännön mukaisina.

3.4. Toimitusjohtaja

Osuuskaupalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on johtaa osuuskaupan toimintaa lain ja sääntöjen sekä hallintoelinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan on hallintoneuvoston siihen määräämä henkilö.

Osuuskaupan palveluksessa oleva toimitusjohtaja toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Tämä listattuja osakeyhtiöitä koskevasta suosituksesta poikkeava käytäntö on perusteltua, koska osuuskaupalla on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa. Lisäksi hallintoneu-

voston puheenjohtajalla on säännöissä määriteltyjä valvontaan liittyviä erityistehtäviä.

Osuuskaupan hallintomallissa hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan ja hyväksyy toimitusjohtajasopimuksen ehdot. Koska toimitusjohtaja on myös hallituksen puheenjohtaja, ei hänen nimityksensä voi olla hallituksen tehtävä, niin kuin listattuja osakeyhtiöitä koskeva suositus edellyttää.

Osuuskaupan toimitusjohtajana toimii Juha Kivelä.

3.5. Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa ja hallitusta tavoitteena koordinoida ja valmistella hallitukselle annettavia esityksiä. Näitä esityksiä ovat mm. osuuskaupan liiketoimintastrategiat, tavoitetasot, toimintasuunnitelmat ja budjetit sekä merkittävät investointi- ja realisointihankkeet. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai osuuskaupan sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

3.6. Tytäryhtiöt

Tytäryhtiön hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtajan, mutta valinta edellyttää osuuskaupan hallituksen hyväksynnän. Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan osuuskaupan toimi- tai luottamushenkilöistä. Osuuskaupan hallitus päättää esityksistä tytäryhtiöiden hallitusten jäseniksi kunkin yhtiön yhtiökokoukselle. Tytäryhtiöiden toimintaa ohjataan osuuskaupan hallituksen päättämin konserniperiaattein.

3.7. Hallituksen, hallintoneuvoston ja johtoryhmän jäsenten riippumattomuus

Pohjois-Karjalan Osuuskaupassa arvioidaan hallituksen, hallintoneuvoston ja johtoryhmän jäsenten riippumattomuutta vuosittain. Edellä mainittu jäsen toimittaa riippumattomuuden arviointia varten tarpeelliset tiedot. Jäsenten riippumattomuutta arvioidaan hallinnointikoodin riippumattomuuskriteerien pohjalta. Hallituksen puheenjohtajana toimii osuuskaupan sääntöjen mukaan osuuskaupan toimitusjohtaja. PKO:lla ei ole ollut osuuskaupan kannalta olennaisia hallinnointikoodin mukaisia lähipiiriliiketoimia, jotka poikkeaisivat osuuskaupan tavanomaisesta liiketoiminnasta tai jotka olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

Johtuen PKO:n osuuskuntamuotoisesta yritysmuodosta, jossa jokaisella osuuskaupan jäsenellä on yksi osuus osuuskunnassa, osuuskaupalla ei ole merkittäviä osuudenomistajia, joista hallituksen, hallintoneuvoston tai johtoryhmän jäsenet voivat olla riippuvaisia.

4 Johdon palkitseminen ja osuuskaupan tulos- ja suoritepalkkiojärjestelmä

Toimitusjohtajan palkasta ja muista eduista päättää sääntöjen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajisto hallintoneuvoston päättämien palkkausperusteiden mukaisesti. Johtoryhmän eduista päättää toimitusjohtaja yhdessä hallituksen kanssa, hallintoneuvoston valvonnassa.

Koko johtoryhmän (ml. toimitusjohtaja) palkka, luontaisedut ja tulospalkkiot vuonna 2022 olivat yhteensä 1.386.173,03 €. Johtoryhmälle on otettu S-ryhmän suosituksen mukainen vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus, joka mahdollistaa siirtymisen eläkkeelle aikaisintaan 63 vuoden iässä.

Koko henkilöstö on tulos- tai suoritepalkkion piirissä ja lisäksi työryhmien henkilöstö on voittopalkkion piirissä. Johdon ja esimiesten kohdalla lyhyen tähtäyksen palkkiojärjestelmässä arviointijakso on yksi vuosi. Koko PKO:ssa on myös tarvittaessa mahdollisuus kannustepalkkion käyttöön erityistilanteissa. Tulos- ja palkkiojärjestelmän perusteet hyväksytään joka vuosi hallituksessa.

Yli kaksi vuotta toimineiden yksiköiden osalta tulee tuloksen olla voitollinen tai laatumittareiden osalta tulevat palkkiot ovat korkeintaan 50 %:a maksimista.

4.1 Tulospalkkio

Tulospalkkion mittarit johdetaan kunkin organisaation strategioista ja tavoitteista tuloskortin mukaisesti. Mittarinäkökulmat ovat asiakkaat, henkilöstö, prosessien tehokkuus ja talous. Suositusmittariston sisällä tehtävät painotukset ovat yritys- ja/tai toimipaikkakohtaisia. Mittarit ovat sellaisia, joihin jokainen voi omalla toiminnallaan vaikuttaa.

Tulospalkkio maksetaan kerran vuodessa liiketoiminnan luontaisen syklin mukaisesti. Yksilötulospalkkiosta laaditaan aina kirjallinen tulospalkkiosopimus.

4.2 Suoritepalkkio

Suoritepalkkiolla tarkoitetaan palkkaustapaa, jossa palkka on sovittu maksettavaksi tietyn suoritusnormin mukaisesti. Palkan määrä riippuu yksilön tai ryhmän välittömästä työsuorituksesta ja yksikköhinta on etukäteen sovittu. Suoritepalkkio voidaan maksaa 3-12 kertaa vuodessa.

4.3 Voittopalkkio

Voittopalkkiolla tarkoitetaan palkkiota, joka määräytyy yrityksen tuloksen perusteella samassa suhteessa kaikille yrityksen työntekijöille. Voittopalkkio ei ole sidoksissa henkilökohtaisiin tavoitteisiin tai niiden toteutumiseen. Voittopalkkio maksetaan kerran vuodessa, kiinteänä samansuuruisena palkkiona tai suhteessa tehtyihin työtunteihin.

4.4 Kannustepalkkio

Kannustepalkkio on tarkoitettu tilanteisiin, jossa henkilön huippusuoritus tai onnistuminen edellyttää nopeaa reagointia. Rahana myönnetty kannustepalkkio maksetaan tunnustusta seuraavan, normaalin palkanmaksun yhteydessä. Palkkiota ehdottaa esimies, joka hyväksyy ne omalla esimiehellään.

4.5 Henkilöstörahasto

Henkilöstörahasto on henkilöstörahastolain mukainen työntekijöiden omistama rahasto, jonka kautta henkilöstöllä on mahdollisuus sijoittaa työnantajan maksamia tulos- ja/tai voittopalkkioita. Koko PKO:n henkilökunta on rahaston jäsenenä, mutta varojen sijoittaminen on vapaaehtoista. Rahasto ei itsessään ole palkitsemisjärjestelmä, eikä se muuta PKO:n palkitsemisperusteita millään tavalla.

5 Tilintarkastus

5.1 Valinta

Osuuskaupan edustajisto valitsee vuosittain tilintarkastajat seuraavalle tilikaudelle nimeämisvaliokunnan suorittaman valmistelun pohjalta.

Osuuskaupan tilinpäätöstä, konsernitalinpäätöstä, kirjanpitoa ja hallintoa tarkastamaan valitaan edustajiston syyskokouksessa tilintarkastusyhteisö ja vastuullinen tilintarkastaja.

Tytäryhtiöiden tulee valita yhdeksi tilintarkastajaksi joku osuuskaupan tilintarkastajista.

52 Vuosi 2022

Vuonna 2022 tilintarkastajana toimi tilintarkastus-yhteisö KPMG Oy Ab, vastuullisena Heikki Tuomi. Tilintarkastajalle maksettiin korvausta edustajiston päätöksen mukaisesti laskun mukaan.

53 Vuosi 2023

Vuonna 2022 tilintarkastajana toimii tilintarkastus-yhteisö KPMG Oy Ab, vastuullisena Heikki Tuomi. Tilintarkastajalle maksetaan korvausta edustajiston päätöksen mukaisesti laskun mukaan.

6 Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Osuuskaupan hallituksella on vastuu toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, osuuskunnan hallinnosta sekä kirjanpidon, varainhoidon ja juoksevan hallinnon lainmukaisuudesta ja luotettavuudesta sekä riskienhallinnasta. Lisäksi toimitusjohtaja, toimialojen ja liiketoimintayksiköiden johtajat ja tytäryhtiöiden hallitukset toimitusjohtajineen toteuttavat liiketoiminnan ohjausta ja valvontaa päivittäisessä toiminnassa omalla vastuualueellaan.

Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja vuosittaisen toimintasuunnitelman. Tehdyistä tarkastuksista raportoidaan hallitukselle, toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle.

7 Taloudellinen raportointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osuuskaupan ja myös S-ryhmän kattavalla taloudellisten tunnuslukujen, trendien ja ennusteiden raportoinnilla. Kattavan sisäisen raportoinnin lisäksi osuuskauppa julkistaa säännöllisesti tiedot taloudellista menestyksestä ja liikevaihdon kehityksestä. Osuuskaupan vuosikertomus julkistetaan vuosittain keväällä.

8 Muu tiedottaminen

Osuuskaupan viestinnästä vastaava huolehtii siitä, että asiakkaiden ja sidosryhmien käytössä on riittävästi oikeaa tietoa osuuskunnasta ja sen toiminnasta.

Tietoa on saatavilla pyydettyä kirjallisesti sekä internetissä olevien kotisivujen välityksellä. Koko S-ryhmän ja osuuskaupan tiedot ovat osoitteessa www.s-kanava.fi.

9 Corporate Governance Statementin päivitys

Osuuskaupan Corporate Governance -Statement on nähtävillä osuuskaupan internet-sivuilla. Päivitys tehdään tarpeen vaatiessa, vähintään kerran vuodessa.